

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 kwietnia 2014 roku

Sąd Okręgowy w Legnicy I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Mirosława Polak - Pawlaczek

Protokolant: st. sekr. sądowy Katarzyna Wojciechowska

po rozpoznaniu w dniu 4 kwietnia 2014r. w Legnicy

sprawy z powództwa M. D.

przeciwko (...) w W. i Gminie Miejskiej J.

o zapłatę

I oddala powództwo,

II nie obciąża powódki opłata od oddalonego powództwa,

III orzeka, że nie uiszczono w sprawie koszty sądowe poniesie Skarb Państwa,

IV nie obciąża powódki kosztami postępowania na rzecz pozwanych,

V zasądza od Skarbu Państwa na rzecz pełnomocnika powódki adw. W. K. kwotę 3.600 zł +VAT tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powódce z urzędu.

Sygn. akt I C 105/13

UZASADNIENIE

Powódka M. D. w pozwie wniesionym przeciwko Gminie Miejskiej J. oraz (...) w W. wniosła o zasądzenie od ww. pozwanych kwoty 75.000zł tytułem zadośćuczynienia za ból i cierpienia fizyczne związane ze zdarzeniem z dnia 16 lipca 2012r. wraz z odsetkami od dnia 02 marca 2012r. do dnia wypłaty świadczenia oraz kwoty 562,81zł tytułem zwrotu poniesionych wydatków na koszty leczenia. W uzasadnieniu podała, że w dniu 16 lipca 2011r., kiedy przechodziła chodnikiem przy ulicy (...) w J., na wysokości betonowej studzienki, potknęła się na uszkodzeniach chodnika i upadła, wskutek czego doznała urazu lewej nogi. Ponieważ ból nie ustępował udała się do lekarza. Podczas badań stwierdzono u niej skrzywienie stawu kolanowego lewego. Po kilku konsultacjach medycznych i wizytach u specjalistów we wrześniu 2011r. przeszła zabieg artroskopii lewego stawu kolanowego. Następnie została skierowana na rehabilitację w ramach prewencji rentowej ZUS. Powódce przyznano prawo do zasiłku rehabilitacyjnego. Powódka podała, iż wniosek o zadośćuczynienie złożyła w piśmie z dnia 01 marca 2012r. do Burmistrza Miasta J.. Wniosek został następnie przesłany ubezpieczycielowi Gminy Miejskiej J. – stronie pozwanej (...), które pismem z dnia 17 kwietnia 2012r. nie uznało roszczenia powódki, uzasadniając powyższe faktem zgłoszenia przez nią roszczeń po upływie dłuższego czasu od zdarzenia. Powódka nie zgodziła się ze stanowiskiem pozwanych, ponieważ jej zdaniem, istnieje związek przyczynowo-skutkowy pomiędzy doznaną przez nią szkodą a nienależytym utrzymaniem przez zarządcę dróg gminnych chodnika przy ulicy (...) w J.. Roszczenie powódka oparła na art. 445 k.c. w zw. z art. 444 k.c., wskazując, iż kwota 75.000zł jest w stanie zrekomensować jej ból i cierpienia związane z wypadkiem z dnia 16

lipca 2011r.. Ponadto, podała, iż do chwili wniesienia pozwu poniosła koszty związane z zakupem leków i wizytami u lekarza w łącznej wysokości 562,81zł. W piśmie z dnia 16 października 2013r. powódka rozszerzyła żądanie domagając się zasądzenia dodatkowo na jej rzecz kwoty 520zł tytułem wydatków na zakup leków oraz wydanie orzeczenia o niepełnosprawności.

W odpowiedzi na pozew, strony pozwane wniosły o jego oddalenie. Gmina Miejska J. kwestionowała swoją legitymację procesową wskazując, iż powództwo winno zostać wniesione wyłącznie przeciwko (...) w W., z którym strona pozwana zawarła umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej, tym samym zwalniając się z odpowiedzialności za szkodę powódki.

Strona pozwana (...) w W. natomiast zakwestionowała, by do przedmiotowego zdarzenia doszło w opisanych przez powódkę okolicznościach. Zdaniem strony pozwanej, nie ma na powyższe przekonujących dowodów poza twierdzeniami powódki i oświadczeniami bliskich jej osób. Wątpliwości powyższe uzasadnia również okoliczność, iż powódka zawiadomiła stronę pozwaną Gminę Miejską J. o zdarzeniu dopiero po upływie 8 miesięcy, kiedy ustalenie stanu chodnika nie było już możliwe. Strona pozwana zwróciła również uwagę, iż powódka sama uznała swoją winę za doznany uraz, podając lekarzom przyjmującym ją po zdarzeniu, iż „źle stanęła i doznała urazu kolana lewego”. Wobec powyższego, zdaniem strony pozwanej, powódka nie wykazała niezbędnych przesłanek odpowiedzialności deliktowej strony pozwanej, co uzasadnia oddalenie powództwa. Niezależnie od powyższego, z ostrożności procesowej, strona pozwana wskazała, iż roszczenie powódki jest wygórowane w stosunku do odniesionych przez nią obrażeń i skutków przedmiotowego zdarzenia.

W odpowiedzi na pismo powódki z dnia 16 października 2013r., w którym rozszerzyła powództwo, strony pozwane podniosły, iż powódka nie uzasadniła w istocie żądania w zakresie dodatkowej kwoty 520zł. Strony podkreśliły także, iż przedłożone przez nią orzeczenie o niepełnosprawności nie ma znaczenia w niniejszej sprawie, bowiem nie można ustalić początkowej daty powstania niepełnosprawności.

W toku postępowania, strony podtrzymały stanowiska zgłaszane w pismach procesowych.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 16 lipca 2011r. powódka M. D. z synem K. D. i ciotką T. G. szła na zakupy chodnikiem przy ulicy (...) w J. w kierunku rynku. Na wysokości budynku nr (...), w pobliżu skrzyżowania, źle stanęła, potknęła się i upadła. Następnie, przy pomocy syna podniosła się i wróciła z nim do domu. Po około pół godziny, w związku bólem i odczuwanym mrowieniem w nodze, wraz z synem oraz znajomym K. Ż., który dysponował samochodem, udała się do Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej (...) Sp. z o.o. w J., gdzie udzielono jej pierwszej pomocy lekarskiej.

Dowód: zeznania powódki k. 304v.,

zeznania świadka K. Ż. k. 259v.-260,

zeznania świadka T. G. k. 293v.-294,

zeznania świadka K. D. k. 294,

dokumentacja powódki z Niepublicznego ZOZ (...) Sp. z o.o. w J. k. 21,

dokumentacja fotograficzna k. 88-89,

W związku z utrzymującymi się dolegliwościami bólowymi lewego kolana, powódka zgłosiła się do Wojewódzkiego (...) w L., gdzie w dniu 19 września 2011r. przeszła zabieg artroskopii lewego stawu kolanowego. U powódki stwierdzono wówczas uszkodzenie łąkotki bocznej. W okresie od 24 listopada 2011r. do 17 grudnia 2011r. powódka odbyła rehabilitację leczniczą w ramach prewencji rentowej ZUS. Powódka leczyła się także w Niepublicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej (...) Sp. z o.o. w J..

Dowód: kserokopia karty informacyjnej leczenia szpitalnego z dnia 20.09.2011r. k. 13, dokumentacja lecznicza powódki z Niepublicznego ZOZ (...) Sp. z o.o. w J. k. 22-23, kserokopie faktur k. 64-80, informacja o przebytej rehabilitacji leczniczej – akta ZUS nr (...).

W okresie od 31 maja 2012r. do 03 czerwca 2012r. powódka ponownie przebywała w (...) w L., do którego została przyjęta z rozpoznaniem przykurczu stawu kolanowego lewego. W dniu 01 czerwca 2012r. przeszła kolejny zabieg artroskopii kolana lewego. W dniach 05 – 28 listopada 2012r. M. D. odbyła ponowną rehabilitację w ramach prewencji rentowej ZUS. Ponadto, w dalszym ciągu leczyła się m.in. w Niepublicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej (...) Sp. z o.o. w J..

Dowód: karty informacyjne leczenia szpitalnego z dnia 03.06.2012r. i z dnia 12.07.2012r. k. 14-15, dokumentacja lecznicza powódki z Niepublicznego ZOZ (...) Sp. z o.o. w J. k. 20, 23-24, 25, akta ZUS nr (...) - informacja o przebytej rehabilitacji leczniczej, opinia lekarska ZUS z dnia 08 sierpnia 2012r.

Decyzjami Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z dnia 24 stycznia 2012r. i z dnia 14 sierpnia 2012r. powódce zostało przyznane prawo do świadczenia rehabilitacyjnego na okres łącznie od 16 stycznia 2012r. do 10 grudnia 2012r.

Dowód: akta ZUS nr (...) - opinia lekarska ZUS z dnia 16.01.2012r. k. 3, opinia lekarska z dnia 08.08.2012r. k. 8, decyzja z dnia 24.01.2012r. k. 5, decyzja z dnia 14.08.2012r. k. 10.

Pismem z dnia 01 marca 2012r. powódka zwróciła się do Burmistrza Miasta J. z roszczeniem o wypłatę na jej rzecz kwoty 35.000zł tytułem zadośćuczynienia za ból i cierpienia psychiczne związane z wypadkiem w dniu 16 lipca 2011r. oraz o wypłatę kwoty 60zł tytułem zwrotu kosztów leczenia poniesionych przez powódkę do dnia 01 marca 2012r. Pismo wraz z roszczeniem powódki zostało przekazane do (...), z którym Gmina Miejska J. zawarła umowę ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej z tytułu prowadzonej działalności, potwierdzoną polisą nr (...), z datą obowiązywania od 01 stycznia 2011r. do 31 grudnia 2011r.

Dowód: akta szkody nr (...) - zgłoszenie roszczeń k. 19-20, pismo o przekazaniu roszczeń powódki ubezpieczycielowi k. 22.

W piśmie z dnia 17 kwietnia 2012r. (...) we W. przedstawiło swoje stanowisko w sprawie, nie uznając roszczeń M. D.. Strona pozwana argumentowała m.in., że w związku ze zgłoszeniem przez powódkę roszczenia po tak długim terminie od czasu wypadku z dnia 16 lipca 2011r., nie jest możliwe ustalenie faktycznego przebiegu zdarzenia. Na skutek odwołania powódki, strona pozwana przeprowadziła postępowanie wyjaśniające, w wyniku którego, w piśmie z dnia 16 sierpnia 2012r. ponownie odmówiła uznania roszczenia, nie znajdując podstaw do uznania odpowiedzialności Towarzystwa za powyższe zdarzenie.

Dowód: akta szkody nr (...) - stanowisko (...) z dnia 17.04.2012r. k. 9, odwołanie powódki z dnia 17 maja 2012r. k. 10, pismo ubezpieczyciela z dnia 16.08.2012r. k. 26.

Wypadek jakiemu uległa M. D. w dniu 16 lipca 2011r., odnowił dolegliwości wynikające ze zmian w obrębie kolana lewego istniejących po urazie z 2008r. Z powodu stanu po skręceniu kolana lewego, powódka była leczona w Przychodni (...) w J. od 02 kwietnia do 09 maja 2008r.

U powódki rozpoznano stan po skręceniu kolana lewego, stan po częściowym uszkodzeniu łąkotki bocznej kolana lewego oraz po leczeniu przykurczu stanu kolanowego lewego. Długotrwały uszczerbek na zdrowiu związany z dysfunkcją kończyny dolnej lewej (zanik mięśni uda, ograniczenie ruchomości kolana) wynosi 1%. Zarówno stwierdzone u powódki zmiany w obrębie kolana lewego, jak również będący ich konsekwencją uszczerbek na zdrowiu, nie pozostają w adekwatnym związku przyczynowym ze zdarzeniem z dnia 16 lipca 2011r.

Dowód: opinia sądowno – lekarska z dnia 23 stycznia 2014r. k. 314, dokumentacja z Przychodni (...) w J. z 2008r. k. 366, dokumentacja z Poradni Chirurgicznej (...) w J. k. 367-368 .

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

Powódka, po ostatecznym sprecyzowaniu roszczenia, domagała się zasądzenia od stron pozwanych kwoty 76.082,81zł tytułem zadośćuczynienia za ból i cierpienia fizyczne oraz zwrotu poniesionych wydatków na koszty leczenia w związku ze zdarzeniem z dnia 16 lipca 2011r. Roszczenie powódki opiera się na przepisach art. 444 § 1 zd. 1 k.c., zgodnie z którym, w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia naprawienie szkody obejmuje wszelkie wyniki z tego powodu koszty oraz art. 445 § 1 k.c., który stanowi, że w wypadkach przewidzianych w artykule poprzedzającym sąd może przyznać poszkodowanemu odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę.

W pierwszej kolejności należało odnieść się stanowiska strony pozwanej Gminy Miejskiej J., która kwestionowała swoją legitymację bierną w sprawie, prezentując stanowisko, iż zawierając ze stroną pozwaną (...) we W. umowę ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej, zwolniła się od odpowiedzialności za wypadek M. D. w dniu 16 lipca 2011r. i tym samym, powódka winna skierować powództwo jedynie w stosunku do ubezpieczyciela.

Stanowiska powyższego nie sposób podzielić, albowiem z chwilą zaistnienia zdarzenia objętego ubezpieczeniem odpowiedzialności cywilnej powstają stosunki prawne pomiędzy ubezpieczonym i ubezpieczycielem, między ubezpieczonym sprawcą szkody i poszkodowanym oraz między ubezpieczycielem i poszkodowanym. Tworzą one zobowiązanie in solidum, zwane też niekiedy solidarnością niewłaściwą. Istota tego zobowiązania polega na tym, iż dłużnicy z różnych tytułów zobowiązani są do spełnienia na rzecz tego samego wierzyciela identycznego świadczenia, z tym skutkiem, że spełnienie świadczenia przez jednego z dłużników, zwalnia pozostałych. W przypadku zobowiązania in solidum wynikającego z odpowiedzialności ubezpieczyciela oraz sprawcy szkody (ubezpieczonego), wierzytelność przeciwko temu drugiemu wynika z przepisów o czynach niedozwolonych, przeciwko zaś zakładowi ubezpieczeń – z istnienia stosunku ubezpieczenia między sprawcą szkody a ubezpieczycielem (por. uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 19 października 2011r., II CSK 86/11, OSNC 2012/4/55 i powołane tam orzeczenia Sądu Najwyższego). Z powyższym koresponduje regulacja z art. 822 § 4 k.c., która przyznaje poszkodowanemu uprawnienie do skierowania roszczenia bezpośrednio przeciwko ubezpieczycielowi.

W świetle przedstawionych rozważań, nie ulega zatem wątpliwości, iż strona pozwana Gmina Miejska J. posiada legitymację bierną w niniejszej sprawie, a zatem w tym zakresie, przytaczana przez nią argumentacja jest bezzasadna.

W niniejszej sprawie, jednakże inne okoliczności zadecydowały o nieuwzględnieniu roszczenia powódki. Z zebranego materiału dowodowego wynika bowiem, iż pomiędzy zdarzeniem z dnia 16 lipca 2011r. a dolegliwościami poszkodowanej i, w konsekwencji, doznany przez nią uszczerbkiem na zdrowiu, brak adekwatnego związku przyczynowego.

Związek przyczynowy, stanowi jedną z koniecznych przesłanek odpowiedzialności odszkodowawczej na mocy art. 361 § 1 k.c. Należy przy tym podkreślić, iż na gruncie powołanego przepisu nie jest wystarczające ustalenie związku przyczynowego jako takiego. Wymagane jest bowiem stwierdzenie, że chodzi o następstwo normalne, tj. normalny (adekwatny) związek przyczynowy z określonym zdarzeniem (por. T. Wiśniewski [w:] Komentarz do Kodeksu cywilnego. Księga trzecia. Zobowiązania, tom I, Warszawa 2009r., str. 77).

Ustalenia faktyczne w niniejszej sprawie, Sąd poczynił na podstawie dokumentacji dołączonej do pozwu, jak również zawartej w aktach szkody nr (...) oraz akwach ZUS nr (...). Sąd oparł się na zeznaniach powódki jak również świadków K. Ż., T. G. i K. D., nie znajdując podstaw do zakwestionowania ich wiarygodności.

Ustalając brak związku przyczynowego pomiędzy zdarzeniem z dnia 16 lipca 2011r. a uszczerbkiem na zdrowiu powódki, Sąd kierował się przede wszystkim treścią opinii biegłego sądowego z zakresu chirurgii urazowo-ortopedycznej z dnia 23 stycznia 2014r. (k. 314 akt sprawy). Jak wskazał biegły, etiologia zdarzenia z dnia 16 lipca 2011r. była inna niż wskazywała powódka. Uraz, jakiego doznała M. D. w dniu 16 lipca 2011r., zdaniem biegłego, sam w sobie nie skutkował powstaniem zmian w lewym kolanie poszkodowanej, lecz odnowił dolegliwości wynikające ze

zmian zwyrodnieniowych istniejących po urazie z 2008r. Biegły podkreślił, iż u powódki nie stwierdzono objawów, które występują po uderzeniu kolana o twarde podłoże, takich jak krwiak podskórny, otarcie naskórka, rana etc. Także powstanie przykurczu kolana, będące powodem kolejnej artroskopii w dniu 01 czerwca 2012r., nie było wynikiem zdarzenia z dnia 16 lipca 2011r. Jak bowiem wskazał biegły, brak obiektywnych powodów do powstania przykurczu, poza psychogennymi.

W ocenie Sądu, opinia biegłego jest jasna i zupełna a wnioski końcowe logicznie uzasadnione, znajdujące oparcie w zebranych materiale dowodowym, w szczególności z dokumentacji medycznej powódki z 2008r. z Przychodni (...) w J., z której jednoznacznie wynika, że M. D. w okresie od 09 kwietnia do 02 maja 2008r. leczyła się z powodu stanu po urazie lewego kolana. Znamienne jest, na co również wskazywał biegły, iż zmiany zwyrodnieniowe w kolanie powódki widoczne są także na zdjęciu rtg wykonanym po wypadku. Zmiany o takim charakterze z pewnością są pochodną dłuższego procesu chorobowego i nie wynikają z urazu doznanego w dniu 16 lipca 2011r.

W świetle powyższego, za nieuzasadnione należało uznać zastrzeżenia pod adresem ww. opinii złożone w piśmie z dnia 26 lutego 2014r. (k. 333-334), w których powódka podniosła, że biegły nie badał jej dokładnie jak również zaprzeczyła, by w 2008r. leczyła się z powodu urazu kolana. Sąd nie uwzględnił ww. zarzutów, bowiem powódka, na potwierdzenie zgłaszanych zarzutów, nie wskazała żadnych okoliczności ani dowodów mogących podważyć trafność i wiarygodność wniosków końcowych biegłego. Natomiast jej twierdzenia, iż przed zdarzeniem z dnia 16 lipca 2011r. nie miała dolegliwości ze strony lewego kolana, pozostają w sprzeczności nie tylko z ww. opinią, lecz także z dokumentacją medyczną powódki, w tym ze wskazaną wyżej dokumentacją z Przychodni (...) w J. potwierdzającej fakt leczenia się powódki w 2008r. z powodu skręcenia kolana lewego (k. 366-367).

Niewątpliwie, pomiędzy wypadkiem powódki z dnia 16 lipca 2011r. a doznanymi przez nią dolegliwościami istnieje związek, jednakże nie jest to adekwatny związek przyczynowy, o którym mowa w art. 361 § 1 k.c. Zdarzenie to bowiem jedynie odnowiło istniejące po urazie z 2008r. zmiany w obrębie kolana lewego i, w konsekwencji, opisywane przez powódkę dolegliwości, skutkujące koniecznością leczenia. Nie stanowiło ono natomiast samoistnej przyczyny powstania zwyrodnień w kolanie powódki, ponieważ one już istniały wcześniej. Stwierdzone obecnie u powódki dolegliwości oraz zmiany w obrębie lewego kolana są zatem wynikiem urazu doznanego przez nią w 2008r. i nie pozostają w adekwatnym związku przyczynowym ze zdarzeniem z dnia 16 lipca 2011r. Powyższych ustaleń nie wyklucza okoliczność, iż w okresie od 02 kwietnia do 09 maja 2008r. powódka nie korzystała ze zwolnień lekarskich. Tym samym, dowód w postaci wykazu absencji powódki w pracy Sąd uznał za nieprzydatny do rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie. W świetle ustaleń faktycznych w niniejszej sprawie, podobnie za zbędny należało uznać dowód w postaci orzeczenia o niepełnosprawności powódki, tym bardziej, iż nie można na jego podstawie ustalić początkowej daty niepełnosprawności.

Mając na uwadze powyższe, wobec braku adekwatnego związku przyczynowego pomiędzy zdarzeniem z dnia 16 lipca 2011r. a doznaną przez powódkę szkodą, i w konsekwencji nie wykazania przez nią jednej z kumulatywnych przesłanek, o której mowa w art. 361 § 1 k.c., roszczenie podlegało oddaleniu, w oparciu o powołane przepisy Kodeksu cywilnego.

Z uwagi na charakter sprawy, uzasadniający subiektywne przekonanie powódki o zasadności dochodzonego roszczenia jak również ze względu na jej sytuację materialną oraz konieczność kontynuowania leczenia, związanego ze schorzeniami kolana, Sąd, na podstawie art. 113 ust. 1 a contrario ustawy z dnia 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. 2010.90.594 j.t.), nie obciążył powódki opłatą od oddalonego powództwa, orzekając, że nie uiszczono w sprawie koszty sądowe poniesie Skarb Państwa (pkt II i III wyroku).

W punkcie IV wyroku, Sąd, w oparciu o art. 102 k.p.c. orzekł, iż nie obciąża powódki kosztami postępowania na rzecz stron pozwanych. Mając bowiem na względzie przedstawione wyżej okoliczności, jak również biorąc dodatkowo pod uwagę nierówność stron w niniejszym procesie, zobowiązanie powódki do zwrotu kosztów stronom pozwany, mimo iż jest ona stroną przegraną, byłoby sprzeczne z zasadami sprawiedliwości.

W punkcie V wyroku, Sąd, na podstawie § 7 ust. 1 pkt 1 w zw. z § 2 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. 2013.461 j.t.), zasądził od Skarbu Państwa na rzecz adwokata W. K. kwotę 3.600 zł + podatek VAT, tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powódce z urzędu.